

Fotoreis Spanje

Zandhoenders en meer

6 – 11 juni 2025

Georganiseerd door:

**BIRDING
BREAKS**

www.birdingbreaks.nl

Dag 1 – 6 juni Amsterdam – Barcelona - Belchite

We beginnen de dag al vroeg op Schiphol. De vlucht naar Barcelona heeft een kleine vertraging, maar verder verloopt de vlucht prima. Op het vliegveld in Barcelona treffen we Patrick, die al vooruit was gevlogen vanuit Brussel. We halen ons busje op bij de verhuurmaatschappij en we rijden richting de steppe. Onderweg slaan we water en wat eten in en de 'scenic route' brengt ons langs fraaie landschappen en dorpjes. We zien de eerste **Roodstuitzwaluwen**, **Bijeneters** en **Ooievaars**. Bij een zoutmeer stoppen we iets langer. **Alpenkraaien** vliegen over, een **Westelijke Blonde Tapuit** is fraai, maar vrij schuw en we genieten van het immense, stille landschap. We vervolgen onze weg naar een dorpje nabij Belchite, waar we de komende twee nachten een leuk en goed geoutilleerd huis voor ons zelf hebben. In het dorpje heeft de beroemde Spaanse schilder Goya gewoond, zo veel is wel duidelijk als we door het pittoreske dorpje wandelen. We doen de plaatselijke horeca aan, welke gelukkig lekkere tapas voor ons heeft als avondeten. Een fijne setting om deze lange eerste dag af te sluiten.

Dag 2 – 7 juni Belchite

We staan vroeg op en ontmoeten de eigenaar van het land waar de twee zandhoender hutten staan. In beide hutten kunnen 3 mensen. Morgen wisselen we van hut, zodat iedereen beide hutten heeft gehad. Elke hut is namelijk net weer wat anders, ook al staan ze in het zelfde gebied. We settelen ons in de ruime hutten met onze camera's. We zien al snel diverse soorten leeuweriken voorbij komen, zoals **Kalander**, **Veld-**, **Kuif-**, **Thekla**, **Kortteen-** en **Kleine Kortteenleeuwerik**. Ook **Rotsmussen** en **Europese Kanaries** weten de plas te vinden. Met een ingenieus pompsysteem is dit plasje de enige waterbron in de omtrek in de droge zomer en dat trekt veel vogels aan. Na anderhalf uur zien we de eerste **Witbuikzandhoenders** landen in het veld achter de plas. Behoedzaam schuiven ze langzaam richting de plas en na enige tijd hebben ze genoeg moed verzameld om even een paar slokken te nemen. Losse exemplaren, maar meestal paartjes of kleine groepjes vallen in rondom de plas en een groot deel van de ochtend is de plas vrijwel continu bezet met zandhoenders. Wat een feest. Ook in de andere hut is alles goed gegaan, met diverse **Witbuikzandhoenders** en ook **Zwartbuikzandhoenders**. En een **Iberische Klapekster** nam een uitgebreid bad voor de hut. Leuk!

De Witbuikzandhoenders lieten zich fraai zien bij de hut op de steppe. Dit is de (veruit) de beste plek in Europa om deze fraaie soort zo mooi te zien en te fotograferen.

Onderweg halen we de lunch bij de supermarkt en eenmaal thuisgekomen smaakt deze ons goed. Na een welverdiende siësta rijden we richting het steppe gebied. Op verschillende plekken nemen we de tijd om te genieten van het weidse landschap en om deze te fotograferen middels de 'stacking' techniek. We zien een **Slangenarend** en horen enkele malen de zeldzame **Dupont's Leeuwerik**. Deze laat zich echter moeilijk zien in deze tijd van het jaar. Het leeuweriken orkest laat zich horen en een Grote Karekiet zingt volcontinu. Vanavond eten we in Belchite, waar we een leuk tentje uitzoeken.

Dag 3 – 8 juni Belchite – Solsana

Vandaag gaan we weer vroeg op pad en wisselen we van hut. Bij de hut waar de ene helft van de groep de **Zwartbuikzandhoenders** gister zag was het vandaag ook weer raak. De **Iberische Klapster** liet zich niet zien, maar wel laat een **Rode Wouw** zich fraai zien aan de grond. Wat een mooie soort om zo dichtbij te zien en te fotograferen. Een **Roodkopklauwier** komt langs om te badderen en **Zomertortels** komen regelmatig langs om te drinken, net als diverse leeuweriken en zangvogels, zoals **Zwarte Spreeuw** en **Grauwe Gors**. Een **Witgat** verrast ons met een bezoek. Geen zeldzame soort, maar leuk om deze van zo'n laag standpunt te kunnen fotograferen.

Boven en onder: enkele van de circa tien Zwartbuikzandhoenders die we zagen.

Na een heerlijke tapas lunch begeven we ons terug naar ons huis, pakken onze spullen en vervolgen onze weg richting Solsana. We nemen afscheid van de steppe en rijden richting de uitlopers van de Pyreneeën, waar de gieren en zangers op ons wachten. Onderweg pikken we nog twee Steenarenden op die zich op enige afstand goed laten zien. Solsana is een leuk stadje en in het centrum vinden we weer een leuke eettentje. Ja, dat is aan deze Bourgondische groep wel toevertrouwd haha.

Een paartje Witbuikzandhoenders komt in de late ochtend een paar slokjes drinken bij de waterpoel. Onder: in de steppe hut zagen we nog veel meer dan zandhoender, zoals ook deze Zomertortel. We zagen deze soort in goede aantallen bij de hut.

Dag 4 – 9 juni Solsana

Het is vandaag tijd voor de gieren! We gaan naar een plek in de bergen, waar 2 hutten staan voor elk drie personen. Als we aankomen wachten er al tientallen Vale Gieren op ons. We maken mooie vluchtbeelden, voordat we ons in de hutten installeren. Als het voer is neergelegd duiken de Vale Gieren op het eten. Wauw, wat een CHAOS ! Tientallen Vale Gieren trekken aan elkaars voedsel en jagen fel mogelijke concurrenten weg. Een Aasgier komt aangevlogen, ongetwijfeld aangetrokken door het aanzicht van zoveel lekkernij. Rustig beweegt deze zich tussen zijn grotere verwanten. Een kwartier later schrikken de gieren ergens van en vliegen massaal op. Misschien een verdwaalde wandelaar die langs loopt ? Heel atypisch, want normaal blijven de gieren nog urenlang uitbuiken op deze plek. Niet veel later zien we een immense schaduw over het slagveld schuiven. Aan de schaduw is te zien dat het een Lammergier is. Steeds lager cirkelt deze gigant, totdat de vogel vlak voor ons landt. Wauw, wauw, wauw! Bedachtzaam werkt de Lammergier enkele botten naar binnen en na enkele minuten verdwijnt hij weer. De meesten van ons hebben gelukkig niet alleen een 600mm bij zich, maar ook een 200-500mm, want anders zou je de Lammergier er niet in z'n geheel op de foto krijgen.

De Lammergier laat zich altijd pas zien als de andere gieren zijn verdwenen en ruimt dan de botten op. Eén van de absolute hoogtepunten van de reis.

In het eerst uur in de hut zien we drie soorten gieren. Uitzonderlijk, maar heel fijn natuurlijk. De Lammergier komt vaak een, twee of zelfs drie keer langs, maar ook wel eens helemaal niet. Meestal komt deze pas als er geen gieren meer zijn en dat is doorgaans pas laat in de middag. Nu is het al rustig met de gieren en is het afwachten wat er nog komen gaat. Hee, een Dwergarend vliegt langs! Een Grauwe Klauwier duikt op, maar blijft helaas op enige afstand van de hut. We vermaken ons verder met Boomleeuweriken en Roodborsttapuiten. Een (gezenderde) Aasgier komt nog langs vliegen. Af en toe komt een eenzame Vale Gier langs en de uren verstrijken zonder dat we ons vervelen. De hoop op een hernieuwde landing van een Lammergier stijgt als er weer een immense schaduw over het veldje voor ons verschijnt, maar helaas hebben we deze keer niet dat geluk en ziet de Lammergier af van een landing. Tegen het einde van de middag verlaten we de hutten, met allen weer enkele duizenden foto's en herinneringen rijker. Iedereen blijkt al over te zijn op de nieuwe systeemcamera's en daar schiet je snel héél veel foto's mee.

De Lammergeier landt niet ver voor onze hut. Om deze gigant helemaal op de foto te krijgen was een 600mm te groot, maar gelukkig hadden een aantal deelnemers een zoomlens paraat. Onder: tientallen Vale Gieren wachtten ons al op en doken werkelijk op het voedsel. Wat een spektakel!

In de gierenhut zagen we ook enkele malen een Aasgier. Onder: na de maaltijd blijven tientallen Vale Gieren nog even rondhangen.

Dag 5 – 10 juni Solsana

Vandaag staan twee boshutten op het programma. Eén in de ochtend en één in de avond. We rijden naar de eerste hut, waar de eerste deelnemers zich installeren. De andere deelnemers nemen plaats in de andere hut, die in meer open terrein ligt aan de rand van het bos. Als we de deur sluiten is het al snel druk met vogels. Een mannetje **Cirlgors** trapt af en al gauw volgt een **Nachtegaal** die op de meelwormen afkomt. **Westelijke Bergfluiters** en **Westelijke Baardgrasmussen** bezoeken veelvuldig de drinkplek. Een **Grote Lijster** komt kijken en checkt roerloos of er gevaar dreigt of niet. Al uitzoemend met de lenzen komt een **Zomertortel** drinken. **Grauwe Gorzen**, **Europese Kanaries** en **Rotsmussen** zijn ook hier aanwezig, net als op de steppe. Een donkere grasmus komt aan hippen: een **Provençaalse Grasmus**, leuk! Een **Roodkopklauwier** die komt drinken is een aangename verrassing. Gedurende de ochtend zien we wel 25 soorten voorbijkomen. **Nachtegalen** zijn opvallend talrijk en laten zich fraai fotograferen. Ook de deelnemers in de andere hut vermaken zich prima, met ook rond de twintig verschillende soorten.

In de boshutten zien we ruim 25 soorten voorbijkomen. Waaronder deze Westelijke Baardgrasmus (boven). De Westelijke Bergfluiters (rechts) gingen vaak 'bidden' boven de drinkpoel, wat de kans gaf om vliegbeeldjes te schieten.

In de middag is even tijd om te relaxen en in de namiddag bezoeken we een andere hut, die aan de rand van het bos een gemêleerd aantal soorten aantrekt. Ook hier fraaie Zomertortels, Westelijke Bergfluiters, Cirlgorzen en Nachtegalen. Regelmatig zien we Orpheusspotvogels. Die was ons vanmorgen te snel af, dus dit is een fijne herkansing. Het is warm in de hut, maar volgend jaar zal er airco zijn, zo wordt ons beloofd door de Spaanse agent. Om half negen is het tijd om te gaan, waarna we in het hotel genieten van alweer ons laatste diner in Spanje.

Dag 6 – 11 juni Solsana – Ivars meer – Barcelona – Amsterdam/Brussel

De laatste morgen wordt rustig opgestart met ontbijt in het stadje, koffers inpakken en vertrek richting het Ivars meer. Het is hier leuk vogelen, met veel Bijeneters, Zwarte Sterns, Buidelmees, een Griel, Grauwe Kiekendief, Zwarte Wouw, Krooneenden, etc. Na een warme, maar productieve wandeling pakken we onderweg een lunch en begeven we ons richting het vliegveld. Ons avontuur in Spanje zit er op! Het nagenieten kan beginnen. Dat gaat wel lukken met de vele fraaie foto's die we hebben kunnen maken op deze reis !

Hierboven worden de rondvliegende Vale Gieren vastgelegd. Op de achtergrond de twee gierenhutten. Hieronder de groep bij een van de boshutten die we bezochten.

Verantwoording: alle foto's in dit verslag zijn gemaakt tijdens deze reis. De foto's zijn gemaakt door reisleader Eduard Sangster. Uitzondering hier zijn de foto's op p.18-19 welke zijn gemaakt door Patrick Keirsebilck. De foto's op p. 4 boven, p.6, p.15 en p.16 boven zijn gemaakt door Lex Groothengel.

Boven: we zagen naast deze Kleine Kortteenleeuwerik ook diverse andere leeuwerik soorten vanuit de hut, zoals Kalanderleeuwerik, Kortteenleeuwerik en Theklaleeuwerik. Onder: de immense steppes nabij Belchite en het terrein van zandhoenders, leeuweriken en nog veel meer.

*Boven: een van de twee zandhoender hutten, waarbij het lage standpunt mooie beelden oplevert.
Onder: de hutten waren ruim en goed uitgerust, met prima stoelen en zoals hier bij de gieren hut ook de mogelijkheid om je statiefkop aan te sluiten.*

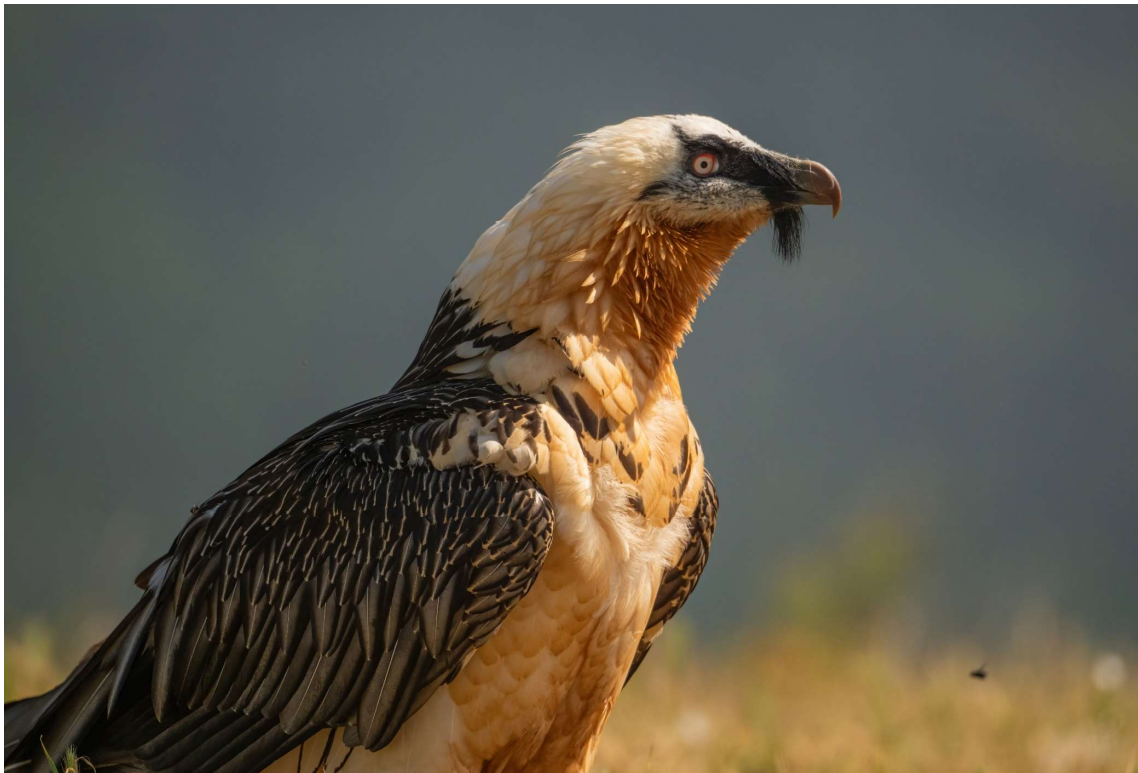
Ook de vrouwtjes zandhoenders mogen er zijn, met boven het Witbuikzandhoen en beneden een Zwartbuikzandhoen.

Bij een van de twee zandhoender hutten op de steppe zagen we beide ochtenden rond de tien Zwartbuikzandhoenders. Sommigen kwamen zodanig aanvliegen dat we ook vliegbeelden konden maken.

In één ochtend drie soorten gieren zien van nabij, dat is toch wel heel bijzonder. Met boven uiteraard de Lammergeier en onder de Vale Gier. Deze foto's zijn genomen met een 600mm, wat bij deze hut vooral portretten maken betekent. Aangeraden wordt om (ook) een 300 a 400mm lens mee te nemen, of een zoomlens van bijvoorbeeld 200-600mm. Dat is bij de gieren hut en voor de boshutten, waar de drinkbakken dichtbij staan, noodzakelijk.

Vale Gier landt bij de gierenhut. Onder: een lichte fase Dwergarend vloog voorbij de hut: een leuke bonus voor degenen met 'snelle handjes'.

Nachtegalen zijn talrijk in de Spaanse boshutten, waar we tientallen exemplaren zagen. Onder: de enige Provençalse Grasmus die we zagen op de reis. Dit is een juveniel exemplaar.

*Elke dag is anders, zo zagen we deze twee verrassingen op een ochtend in de hut op de steppe.
Boven: Rode Wouw. Onder: Roodkopklauwier.*

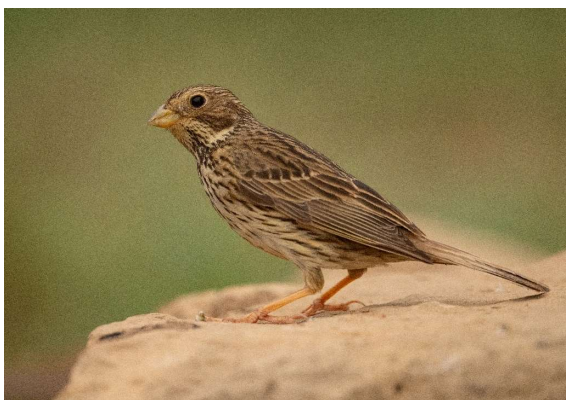
We hadden niet alleen oog voor vogels en de mooie landschappen. Boven de Zwervende Heidelberg en onder de Wegedoornpage.

*Boven: op de laatste dag bezochten we het Ivarsmeer, waar deze Buidelmees zich goed liet zien.
Onder: het ruine monument in Belchite.*

*Kalanderleeuwerik, Kortteenleeuwerik,
Kleine Kortteenleeuwerik, Witgat,
Lammergier, Orpheusspotvogel,
Grauwe Gors en Cirlgors*

**Fotoreis Spanje,
Zandhoenders en
meer!**

**BIRDING
BREAKS**

1	Bergeend	Enkele malen onderweg
2	Krakeend	Enkele malen onderweg
3	Wilde Eend	Enkele malen onderweg
4	Slobeend	Enkele malen onderweg
5	Pijlstaart	Een enkele keer gezien
6	Krooneend	Een groep op de laatste dag
7	Dodaars	Enkele malen onderweg
8	Fuut	Op het meer de laatste dag
9	Flamingo	Eenmaal enkele exemplaren
10	Gewone Ooievaar	Talrijk
11	Zwarte Ibis	Enkele malen onderweg
12	Lepelaar	Enkele malen onderweg
13	Woudaap	Eenmaal kort gezien onderweg
14	Kwak	Een enkele keer onderweg gezien
15	Koereiger	Enkele malen onderweg
16	Blauwe Reiger	Enkele exemplaren
17	Purperreiger	Meerdere exemplaren op het meer op de laatste dag
18	Grote Zilverreiger	Diverse malen onderweg
19	Kleine Zilverreiger	Enkele malen onderweg
20	Torenvalk	Redelijk talrijk
21	Grijze Wouw	Eenmaal langs de snelweg
22	Rode Wouw	Talrijke vogel op de steppe, met eenmaal een exemplaar aan de grond bij een hut
23	Zwarte Wouw	Enkele malen gezien, waaronder enkele exx op de laatste dag
24	Lammergier	Eenmaal een aantal minuten zeer fraai vliegend en aan de grond bij de gierenhut
25	Vale Gier	Tientallen bij de gierenhut
26	Aasgier	Twee vogels bij de gierenhut
27	Bruine Kiekendief	Talrijk
28	Grauwe Kiekendief	Eenmaal vanuit de auto gezien
29	Buizerd	Enkele exemplaren
30	Wespendief	Enkele exemplaren
31	Havik	Eenmaal vanuit de auto
32	Steenarend	Twee onvolwassen vogels goed gezien onderweg
33	Slangenarend	Eenmaal mooi gezien op de steppe
34	Dwergarend	Eenmaal fraai vliegend langs de gierenhut en meerdere onderweg
35	Waterral	Roepend uit de oevervegetatie van het meer op de laatste dag
36	Waterhoen	Enkele malen onderweg
37	Meerkoet	Enkele malen onderweg
38	Rode Patrijs	Enkele malen in het steppe gebied
39	Kwartel	Diverse malen gehoord op de steppe
40	Griel	Twee keer een exemplaar
41	Steltkluut	Enkele malen onderweg
42	Kleine Plevier	Een enkele keer onderweg gezien
43	Tureluur	Enkele malen onderweg
44	Witgatje	Eenmaal fraai voor de hut in de steppe
45	Oeverloper	Enkele malen onderweg
46	Geelpootmeeuw	Talrijk nabij de kust
47	Zwartkopmeeuw	Eenmaal een groep op de laatste dag
48	Kokmeeuw	Enkele op het meer laatste dag
49	Visdief	Enkele malen onderweg
50	Zwarte Stern	Op de laatste dag
51	Witbuikzandhoen	Op beide ochtenden zeer fraai voor de hutten. Wat een spektakel!
52	Zwartbuikzandhoen	Op beide ochtenden zeer fraai voor de hutten.
53	Rotsduif	Talrijk in het steppegebied
54	Houtduif	Enkele malen gezien
55	Tortelduif	Diverse malen voor de hut in steppe en bos

56	Turkse Tortel	Talrijk
57	Kerkuil	Eenmaal 's avonds na het diner
58	Gierzwaluw	Talrijk in het binnenland
59	Hop	Diverse malen gezien
60	Bijeneter	Diverse malen gezien
61	Grote Bonte Specht	Talrijk bij een van de boshutten
62	Iberische Klapekster	Enkele malen gezien, waaronder eenmaal fraai voor de hut in de steppe
63	Roodkopklauwier	Enkele malen gezien, waaronder tweemaal fraai voor de hut
64	Grauwe Klauwier	Enkele malen gezien, waaronder bij de gierenhut
65	Gaai	Enkele malen in de boshut
66	Ekster	Talrijk
67	Alpenkraai	Enkele malen gezien en gehoord
68	Kauw	Talrijk
69	Zwarte Kraai	Enkele malen onderweg
70	Raaf	Enkele malen goed gezien
71	Koolmees	Talrijk in de bossen
72	Pimpelmees	Talrijk in de bossen
73	Kuifmees	Diverse malen voor de hut in het bos
74	Buidelmees	Fraai gezien op de laatste dag
75	Baardman	Enkel gehoord in de rietvelden op de laatste dag
76	Staartmees	Een enkele keer onderweg gezien
77	Rotszwaluw	Vrij talrijk
78	Oeverzwaluw	Diverse malen gezien
79	Huiszwaluw	Talrijk
80	Boerenzwaluw	Talrijk
81	Roodstuitzwaluw	Diverse malen gezien
82	Kalanderleeuwerik	Vrij talrijk voor de hut op de steppe
83	Kleine Kortteenleeuwerik	Vrij talrijk voor de hut op de steppe
84	Kortteenleeuwerik	Talrijk voor de hut op de steppe
85	Kuifleeuwerik	Talrijk voor de hut op de steppe
86	Thekla-leeuwerik	Enkele malen voor de hut op de steppe
87	Boomleeuwerik	Enkele malen voor de hut in de bergen
88	Veldleeuwerik	Talrijk op de steppe en een enkele keer bij de hut
89	Duponts Leeuwerik	Tweemaal goed gehoord op de steppe, maar helaas niet gezien
90	Graszanger	Enkele malen gezien en diverse malen gehoord
91	Cetti-zanger	Enkele keren gehoord
92	Grote Karekiet	Enkele malen gehoord en eenmaal gezien
93	Kleine karekiet	Enkele in rietveld op de laatste dag
94	Orpheusspotvogel	Diverse malen bij een van de boshutten
95	Westelijke Bergfluit	Diverse malen fraai voor de hut
96	Zwartkop	Diverse malen fraai voor de hut
97	Tuinfluit	Enkel gehoord
98	Provençaalse Grasmus	Een enkele keer een juveniel voor de hut
99	Westelijke Baardgrasmus	Talrijk bij de diverse boshutten
100	Winterkoning	Diverse malen onderweg
101	Grauwe Vliegenvanger	Enkele malen onderweg
102	Winterkoning	Enkele malen onderweg
103	Boomklever	Enkele malen in de boshutten
104	Boomkruiper	Een enkele keer in de boshutten
105	Zwarte Spreeuw	Enkele malen voor de hut in het steppegebied
106	Merel	Enkele malen in het bos voor de hut
107	Grote Lijster	Enkele malen in het bos voor de hut
108	Roodborst	Enkele malen in het bos voor de hut
109	Nachtegaal	Talrijk bij de boshutten
110	Zwarte Roodstaart	Enkele malen onderweg
111	Roodborsttapuit	Enkele malen voor de hutten
112	Tapuit	Een enkele keer onderweg
113	Westelijke Blonde Tapuit	Enkele malen goed gezien
114	Huismus	Diverse malen voor de hut in het bos
115	Rotsmus	Diverse malen voor de hut in steppe en bos

116	Grote Gele Kwikstaart	Een enkele keer gezien
117	Witkeelkwikstaart	Enkele malen onderweg
118	Witte Kwikstaart	Diverse malen onderweg
119	Boompieper	Enkele malen onderweg
120	Vink	Diverse malen bij de hutten in het bos
121	Europese Kanarie	Talrijk bij de hutten op de steppe en in het bos
122	Groenling	Enkele malen voor de hut
123	Putter	Enkele malen voor de hut
124	Kneu	Diverse malen voor de hut in steppe en bos
125	Appelvink	Enkele malen in een van de boshutten
126	Grauwe Gors	Talrijk in de hutten op de steppe en het bos
127	Cirrgors	Diverse malen fraai voor de hut